

Szczecin 18.03.2024r.

DOT.:

Przetarg na remont elewacji
Pałacu w Trzebiatowie

WYDZIAŁ INWESTYCJI
URZĘDU MIASTA
W TRZEBIATOWIE

W roku 2020 powstało opracowanie mgr inż. Krzysztofa Gnata przygotowane w związku z zamierzonym przez Użytkownika adaptowaniem sklepionej piwnicy skrzydła północnego pałacu w Trzebiatowie na potrzeby działalności edukacyjno - kulturalnej. Oprócz Projektu koncepcyjnego ponownego udostępnienia piwnic na cele wystawiennicze ekspertyza ta zawiera szereg wniosków dotyczących ich murów zewnętrznych.

W kontekście planowanego remontu istotne są następujące wnioski z powyższych badań i ekspertyz, które cytuję:

13. Mury obwodowe piwnicy będące pozostałością po parterze klasztoru Norbertanek zachowały się w pełnym obwodzie ścian zewnętrznych. Pozostają one ukryte w gruncie oraz za renesansowym (powstałym po 1560 r) sklepieniem kolebkowym, wprowadzonym do wnętrza. Gotyckie mury od strony zewnętrznej są posadowione na ławie kamiennej. Spód muru ceglanego (namierzonego od strony zewnętrznej) znajduje się ok. 70 cm poniżej obecnego poziomu terenu.

14. Stan zachowania muru od strony zewnętrznej obejmuje następujące uszkodzenia:

- Korozję cegły o różnej intensywności, która doprowadziła do pęknięć powierzchni cegieł. Odspojenia ich zewnętrznej warstwy.
- Głębokie ubytki zaprawy w spoinach.
- Uszkodzenia muru przez wrastające korzenie roślin.
- Mur jest silnie zawilgocony. Penetracja muru przez wodę występuje w wyniku zalewania muru przez wody opadowe. Wynika to z niewłaściwego obsypania terenu przy elewacjach północnego skrzydła. Poziom terenu został podniesiony oraz jest on tak ukształtowany, że woda zbiera się przy ścianach budynku.
- Obrzeża betonowe brukowanego placu oraz masywne murki schodów terenowych tworzą bariery dla właściwego spływu wód opadowych, które wsiąkają w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowych murów przyziemia pałacu.

15. Stan zachowania muru od strony wewnętrznej obejmuje następujące uszkodzenia:

- Jak wynika ze zdjęć archiwalnych stan muru przed remontem był na tyle zły, że podjęto decyzję o zatynkowaniu całego wnętrza ścian i sklepienia piwnicy. Przed tynkowaniem wykonano liczne przymurowania lica muru. Do tynkowania użyto tynku cementowego. Niestety doprowadziło to do dalszej destrukcji cegły. Tynk ten jest zbyt mocny i w trakcie wiązania podczas skurczu doprowadził do dalszej dezintegracji ceglanego lica. Użycie cementowej zaprawy doprowadzało do dużego zasolenia cegły co jest kolejnym czynnikiem ją dezintegrującym. Następuje krystalizacja soli, a te rozsadzają strukturę cegieł.
- Mury wewnętrzne piwnicy są silnie zawilgocone. Zawilgocenie to ma następujące przyczyny: wnikanie wód opadowych od strony zewnętrznej oraz podsiąkanie wód gruntowych. Ewentualność podsiąkania muru od spodu fundamentu potęguje zastosowanie szczelnej ceramicznej posadzki we wnętrzu piwnicy. Po opadach deszczu w piwnicy pojawiły się wysięki wody na posadzce.
- Zastosowanie grubego, nieprzepuszczalnego tynku cementowego doprowadza do gromadzenia

się wody w murze. Prowadzi to do dalszej destrukcji cegły w murze.

16. Głównym problemem piwnicy jest jej zawilgocenie. Należy przedsięwziąć następujące kroki:

- Zaleca się szereg prac hydroizolacyjnych, w tym prace ziemne, osuszanie ścian fundamentowych i reprofilacja terenu przy elewacji północnej; dodatkowo na całej długości ławy wykonać odcinkami iniekcję ciśnieniową z zastosowaniem 2 rodzajów iniektu:

a) wstępne wzmocnienie konstrukcji posadowienia poprzez iniekcję niskociśnieniową - ze względu na znaczne prawdopodobieństwo osłabienia konstrukcji posadowienia, a szczególnie zniszczenie lub znaczne osłabienie zaprawy spajającej materiał w obrębie fundamentu, postuluje się przeprowadzenie zabiegu prowadzącego do konsolidacji ustroju posadowienia w technice iniekcji bezcementowej spoiwem hydraulicznym;

b) iniekcja ciśnieniowa przeciwwilgociowa muru i gruntu preparatem krzemianowym.

Wykonany przeze mnie projekt remontu elewacji pałacu jest opracowaniem odrębnym od opracowania Inż. Gnata. Projekt respektuje je i uwzględnia zalecenia, które powinny być, zgodnie ze sztuką zrealizowane wcześniej.

Wobec nieujęcia tych przedsięwzięć w planowanym remoncie elewacji Pałacu wskazuję, że nie uniemożliwiają one przeprowadzenia tego remontu. Jednak prace te są konieczne i nie należy ich odwlekać. Właściwe zabezpieczenie gotyckich murów podpiwniczonego przyziemia skrzydła północnego powinno być potraktowane jako najpilniejsze zadanie po remoncie elewacji i zrealizowane w terminie nie dłuższym niż 3 lata od zakończenia remontu elewacji.

Ponadto zwracam uwagę, że wysokość średniowiecznego muru będzie ujawniona podczas prac remontowych elewacji. Dopiero w ramach nadzoru autorskiego będzie więc możliwe podjęcie właściwych decyzji konserwatorskich wobec nadziemnych fragmentów zabytkowych murów.

Z wyrazami szacunku
Jerzy Nowak architekt